

[Finansministeren.]

tak til oppositionens to ordførere for de mange bidrag, de har givet til diskussionen. Disse bidrag vil nok også i det omfang, de har været af saglig karakter, komme til at indgå i udvalgsbehandlingen og dermed måske komme til at påvirke den endelige udformning af dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Holger Eriksen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendoms-skatte.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3679, fremsættelsen i tidenden sp. 5236).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Det lovforslag, vi her skal behandle, vedrører det skattefrie fradrag, man giver på ejendomme. Den højtærede indenrigsminister foreslår, at disse skattefrie fradrag forhøjes.

I rene landkommuner har fradragene hidtil udgjort mindst 14 000 kr. og højst 20 000 kr. pr. ejendom, nu foreslås de forhøjet fra mindst 18 000 kr. til højst 30 000 kr. I bymæssige kommuner har de hidtil udgjort mindst 20 000 kr. og højst 35 000 kr. Nu foreslår man grænserne forhøjet til mindst 25 000 kr. og højst 50 000 kr. I amtskommunerne udgjorde mindste fradrag 15 000 kr. og højeste fradrag 25 000 kr. Det foreslås ændret til henholdsvis 18 000 kr. og 35 000 kr. Endelig foreslås det fradrag, man giver pr. lejlighed, forhøjet fra 3 000 kr. til 4 000 kr.

Skulle jeg sige et par enkelte ord om det tal, jeg her har nævnt, skulle det være,

om ikke minimumsfradragene skulle gøres lidt større. Jeg har opfattelsen af, at man i visse landkommuner er tilbøjelig til at holde sig til minimumsfradragene. Jeg synes, det var rimeligere, at disse skattefrie fradrag, som bør være en nødvendighed, når man har et hus, blev noget større.

Jeg tror, man i kommunerne er glad for, at lovforslaget er blevet fremsat allerede nu på så tidligt et tidspunkt. Et sådant forslag kommer ofte først kort før den tid, hvor ligningen forestår i kommunerne, og det har somme tider medført nogle vanskeligheder for kommunerne med at få fastsat fradragene. Nu får man god tid, og jeg tror, det vil gavne budgetlægningen og fastsættelsen af promillernes størrelse.

Som noget nyt i det foreliggende lovforslag vedrørende de kommunale ejendoms-skatte foreslås det, at alle nybygninger i landkommuner for fremtiden skal fritages for at svare bygningsskyld såvel til sognekommunen som til amtskommunen. Jeg tror, at det er noget godt, der her foreslås, selv om jeg godt kan se, at det kan bringe amtskommunerne nogle vanskeligheder, da de jo har brug for bygningsskylden. Men den højtærede indenrigsminister har lovet i sin fremsættelsestale, at man til efteråret kan forvente fremsat et reformforslag vedrørende de kommunale ejendoms-skatte og amtsskatte, så derfor kan jeg godt tiltræde det nu foreslåede. Jeg kan på mit partis vegne tilsige vor medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Alfred Bøgh: I den skriftlige fremsættelse udtalte ministeren, at kommunerne bør have god tid til at overveje, hvorledes de fremtidige bygningsskatte bør fastsættes. Det er prisværdigt, at lovforslaget, der får indflydelse på administrationen ude i kommunerne, fremsættes i tide. Der er jo mange eksempler på, at man har voldt kommunerne unødigt besvær derved, at de først får de nye love få dage, før de skal praktiseres. Jeg beklager derfor, at jeg ikke kan rose ministeren for hans tidlige initiativ i denne sag. Jeg mener nemlig, at forudsætningen for at fastsætte de omhandlede fradrag nu ikke er til stede. Ministeren mener, at man må gå ud fra, at vurderingerne vil give det og det resultat, og at fra-

[Alfred Bøgh.]

dragene som følge heraf bør ændres som foreslået. Selv om ministeren har en vis forhåndsviden om vurderingens formentlige resultat, må der dog stadig være stor usikkerhed herom, da det som bekendt ikke er ministeren, der foretager vurderingen. Jeg mener derfor, at man må vente med at fastsætte fradragene, indtil man har en mere sikker viden om vurderingens resultat. Jeg vil dog gerne tilføje, at jeg har ikke noget imod at påbegynde et udvalgsarbejde allerede nu, men jeg kan ikke se, at man kan nå et resultat i denne samling.

Foruden forslag om ændrede fradragbeløb ved beregning af bygningskatter indeholder lovforslaget bestemmelser om, at nybyggeri og bygningsforbedringer, der foretages efter 12. vurdering, fremtidig fritages for at svare ejendomsskyld både til amt og kommune, og det er ganske åbenbart, at det betyder en forskydning i ejendomsbeskatningen, således at bygningskatterne mindskes og grundskatterne øges. Jeg henstiller til ministeren at trække denne del af lovforslaget tilbage. Hele ejendomsbeskatningen er jo i høj grad til debat. Venstre og de konservative har fremsat forslag på dette område, og ministeren bebuder nu, at regeringen vil fremsætte forslag herom i begyndelsen af næste samling. Venstre kan i hvert fald ikke medvirke til en stykkevis ordning som den her foreslåede. Vi er parate til at medvirke til en ændring af grænserne for de skattefri fradrag, når vi kan overse den kommende vurdering, men vi mener afgjort, at spørgsmålet om fremtidig fritagelse for bygningskyld ikke kan afgøres som foreslået, men må indgå i en helhedsordning af hele ejendomsbeskatningen.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Jeg skal lige så lidt som de 2 andre ærede ordførere gøre mange bemærkninger; det foreliggende lovforslag hører jo ikke til dem, der kan op-hidse til stor lidenskabelig debat. Jeg mener imidlertid ligesom det ærede medlem hr. Alfred Bøgh, at det er et spørgsmål, om det i virkeligheden haster så stærkt med at få lovforslaget gennemført. Det er vanskeligt at overse virkningerne af de forhøjede bygningsfradrag, idet vurderingerne kan være og er ret forskellige rundt om i landet.

En ting synes mig temmelig givet, nemlig at loven vil bevirke en større eller mindre overvæltning på grundværdierne, især naturligtvis i landkommuner og amtskommuner, og vi kender faktisk ikke grundlaget for vurderingerne, før vurderingen er gjort færdig i kommunerne. Det er jo ikke sådan, at landbruget i øjeblikket just trænger til at få grundværdibeskatningen foreget — jeg forstår altså, at det er den vej, den højtærede indenrigsminister gerne vil gå.

Jeg beklager, at man afviste de forslag om ændringer i amtsbeskatningen og stats-ejendomsskylden, som oppositionen har fremsat tidligere. Jeg tror, at som situationen tegner sig for landbruget, ville det have været af stor psykologisk betydning, om vi herinde på det eneste område, som vi kan gøre noget ved, havde udvist en større interesse, end tilfældet har været.

Vi vil naturligvis være parate til at deltage i et udvalgsarbejde om det foreliggende lovforslag; vi erkender, at den generelle stigning, som forslaget regner med — hvad enten det bliver den nævnte, eller den bliver større eller mindre — kan begrunde en vis ændring af fradragbeløbet. Men som jeg allerede har sagt, kender vi faktisk ikke resultatet af vurderingen i de enkelte kommuner, og derfor kunne man godt vente og dermed undgå de overraskelser, der kan komme, hvis man allerede nu lægger sig fast på et fradragbeløb af den størrelsesorden, som lovforslaget nævner — et beløb, hvis størrelsesorden jeg slet ikke skal diskutere. Den højtærede indenrigsminister siger i sin fremsættelse:

„Regeringen er imidlertid sindet at tage skridt til en mere almindelig revision af den kommunale ejendomsbeskatning, således at der tilvejebringes større ensartethed i denne beskatning, og regeringen agter at fremsætte forslag herom i begyndelsen af næste samling.“

Til den tid kunne man i og for sig godt nå at sætte denne lovgivning i kraft, hvis man endelig ville det, og kommunerne ville alligevel have god tid til at anvende de fradragregler, de nu vil bruge. Jeg vil imidlertid med megen interesse afvente de forslag fra den høje regering, som skal skabe større ensartethed i denne beskat-

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

ning. Så uensartede som vurderingerne er og må blive, når flere tusind mennesker skal beskæftige sig med dem — jeg har jo i en årrække haft med disse ting at gøre — bliver det virkelig interessant at se, hvordan man kan skabe ensartethed. Den højtærede minister vil vel ikke løfte sløret lidt for fidusen her? Det kunne være meget rart, om vi andre havde den at kigge på i sommer. Det er bare en hoffig forespørgsel, om sligt måske kunne gøres; det interesserer mig virkelig, om man med det vurderingssystem og den teknik, vi har, er i stand til at skabe en ensartet beskatning i kommunerne. Det er navnlig for amtskommunerne af meget stor betydning, hvis der blot sker relativ store forskydninger i forholdet mellem ejendomsværdien og grundværdien.

Kirkegaard: Det er jo handelspriserne, der danner grundlaget for den forestående vurdering af ejendomsværdierne, og selv om det er rigtigt, at vi endnu ikke kender vurderingerne for de enkelte ejendomme, så ved vi alle sammen, endnu inden denne vurdering er påbegyndt, at den vil fremvise en ikke ubetydelig stigning.

For at undgå en stigning af bygningsskatterne til både amts- og sognekommunerne har den højtærede indenrigsminister fremsat det forslag, der her er til første behandling. Indenrigsministeren betegner selv forslaget som en ajourføring, for så vidt angår de foreslåede sats, og jeg forstår endvidere, at ministeren betragter de foreslåede bestemmelser som noget rent midlertidigt, idet ministeren jo samtidig bebuder et forslag om en almindelig revision — og jeg håber, at det bliver en omfattende revision — af den sogne- og amtskommunale beskatning. Ministeren har bebudet en fremsættelse af et sådant forslag allerede i begyndelsen af den kommende folketingssamling, og for dette tilsagn vil jeg gerne takke.

Efter forslaget er bundgrænserne for bygningsfradragene noget højere end de nu gældende, og overgrænserne er væsentligt højere. Jeg er ikke helt klar over — og derfor spørger jeg ministeren — om ikke dette større spillerum kan tænkes at give anledning til ret uensartede fradrag fra kom-

mune til kommune, og om ikke en sådan større uensartethed i beskatning må anses for betænkelig. Det er i hvert fald mit indtryk, at den utilfredshed med vore faste skatter, som så ofte kommer til udtryk, i ikke ringe grad stammer fra, at de faste skatter hviler så uensartet på værdier, henholdsvis i by- og landkommuner. Denne uensartethed må vi efter min opfattelse ikke gerne forøge; vi skulle hellere søge at formindske den.

På det radikale venstres vegne skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag.

Niels Andersen: Det foreliggende lovforslag tilsigter en ajourføring i relation til den 12. almindelige vurdering, der skal finde sted til efteråret. Forslaget går ud på en forhøjelse af fradraget i bygningsværdierne, således at der ikke skal ske nogen forhøjelse af den skat, der pålægges bygninger, og samtidig gives der fritagelse for det nybyggeri, der vil finde sted fremover i forskellige områder, således at man klart sigter mod den udvikling, der allerede er afstukket med dette lovforslag, nemlig at komme helt bort fra skat på bygninger. Jeg er helt enig med den højtærede indenrigsminister i denne udviklingslinje, hvorefter man søger at komme frem til en ren grundskyld, hvor man skal svare en afgift af jordværdien.

I øvrigt vil jeg gerne sige tak til den højtærede indenrigsminister for det tilsagn, der er givet om forslag til en revision af denne lovgivning i første del af næste samling, en revision, som vil gå ud på at skabe større ensartethed i beskatningen af fast ejendom i sogne- og amtskommuner. Jeg er helt enig i det, som også det ærede medlem hr. Kirkegaard gav udtryk for, at det, der er årsag til nogen utilfredshed på dette område, er den uensartethed, der er i beskatningen af fast ejendom i byer og i sognekommuner, og derfor må vi tilstræbe en så stor ensartethed som muligt.

Med disse bemærkninger skal jeg give tilsagn om, at vi fra retsforbundets side vil støtte det foreliggende forslags gennemførelse.

Alfred Jensen: Kommunerne vil støtte det foreliggende forslag.

Aksel Larsen: Ja, det vil jeg også, selv om jeg er en smule i tvivl om, hvorvidt det er nødvendigt at gennemføre det netop nu, hvorvidt man ikke godt kunne vente, til vi har set resultatet af vurderingen til efteråret. Men i hvert fald er det godt, at lovforslaget er kommet på dette tidspunkt, så der kan arbejdes med det.

Jeg har kun den bemærkning at gøre, at jeg synes, det er rimeligt, at man her stiller f. eks. sognekommuner med bymæssig bebyggelse nogenlunde lige med købstæderne, men det bevirker, at der kommer en uretfærdighed ind i billedet. Det er sådan, at for hver ejendom i bymæssige bebyggelser gives der et fradrag på mellem 25 000 kr., og 50 000 kr., og for hver beboelseslejlighed ud over 1 gives der dernæst et fradrag på 4 000 kr. — det er vist det, man populært kalder „køkkenfradraget“. Det er klart, at det bevirker, at ejerne af enfamiliehuse fradragsmæssigt er langt bedre stillet end lejerne i en beboelsesejendom med mange lejligheder, hvor ejendomsskatterne betales som en del af huslejen. Jeg synes, man skulle tænke lidt over det og se, om man ikke kunne få denne uretfærdighed mod lejerne i udlejningsejendomme ud af verden.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg takker for den velvillige modtagelse af lovforslaget. Jeg forstod det sådan, at ingen har alvorlige indvendinger at gøre, og at man er villig til at drøfte lovforslaget i et udvalg.

Når man fra forskellig side har sagt — det sagde det ærede medlem hr. Alfred Bøgh og det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) — at det var bedre at vente med at lade loven træde i kraft, indtil vi fik vurderingen til side, så kan der naturligvis være det rigtige deri, at man til den tid mere nøjagtigt kan se, hvordan vurderingen ligger. Men der er i lovforslagets bemærkninger og i fremsættelses-talen gjort rede for, at det har vist sig næsten hver gang, at man klager over, at disse fradrag er blevet fastsat for sent, og det er grunden til, at lovforslaget kommer nu.

Når man så henviser til, at det ville være bedre at få den almindelige skattereform angående ejendomsskatterne nu, må jeg sige, at selv om jeg håber at kunne frem-

sætte et forslag til efteråret, tvivler jeg meget på, at det kan blive behandlet færdigt så betids, at det kan bruges ved den førstkommande skatteligning, som indtræder, efter at den nye vurdering er trådt i kraft. Selv om jeg ikke vil bruge samme udtryk som det ærede medlem hr. Kirkegaard, at det er en midlertidig foranstaltning, er det foreliggende lovforslag dog altså noget i den retning, men på det, der kommer ud af en udvalgsbehandling — og forhåbentlig bliver lovforslaget vedtaget — kan man i hvert fald sikkert bygge.

Såfremt man så når at få en virkelig skattereform igennem så betids, at den kan bruges ved den førstkommande skatteligning efter den nye vurdering, ja så er der ikke sket nogen ulykke ved, at vi har vedtaget dette her. Men jeg tvivler som nævnt på, at det kan nås. Man må nemlig tage i betragtning — som også det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) gav udtryk for — at en sådan skattereform jo er vanskelig.

Det ærede medlem spurgte mig, hvad jeg mente med større ensartethed, og hvordan man kunne gennemføre den. Det er netop det, der har voldt vanskeligheder, at man gang på gang har gjort tilløb til en sådan skattereform, men der er ingen, der har haft held til at få en sådan skattereform gennemført. Om vi nu kan have held til det i næste folketingsår, vil vise sig. Man kan opnå større ensartethed ved at lægge et vist loft over og gulf under, det vil sige indføre visse grænser for promillernes stigning og fald, grænser, som de ikke kan gå over eller under. Så tilstræber man i hvert fald en vis tilnærmelse. Men ellers skal jeg ikke komme nærmere ind på, hvordan det skal gøres, det må vi se på og drøfte til den tid.

Man har måske lagt mærke til, at der med disse fradragssummer gives et lidt større spillerum, det vil sige, at bundgrænserne ikke er hævet så meget som overgrænserne. Det betyder ganske vist, at kommunerne så får mulighed for større uensartethed, men da jeg altid har stort tiltro til kommunalbestyrelsernes fornuftige skøn, ligger heri netop mulighed for, at kommunerne, når de har set vurderingerne, ikke alene over hele landet, men også i den enkelte kommune, netop derud

[Indenrigsministeren.]

fra vil kunne se, hvor det er passende at fastlægge fradragsbeløbene. Derfor er det til dels med vilje, at der er givet en noget større margen; end der var med hensyn til de hidtil gældende fradrag.

Hvad angår bestemmelserne om nybygninger og forbedringer, ønsker man dem netop indført med henblik på — hvad vi vist alle sammen kan være enige om — det ønskelige i, at forbedringer, tilbygninger, ombygninger og nybygninger ikke belastes med større skatter, men at man netop fortsætter den linje, man har påbegyndt i byerne og kommunerne, og hvor alene amterne har været undtaget, en linje, som går i retning af en større lettelse af beskattningen på nybyggeri, ombygning og forbedringer, og det skulle i hvert fald ikke kunne formindske kommunernes indtægter, fordi de dog ikke hidtil har haft skatten af de nye bygninger; og at disse bliver skattefri også over for amtet, skulle ikke afstedkomme nogen større vanskelighed for amternes økonomi.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen talte om, at enfamilieshuse havde de store fradrag, medens fradraget for huse med lejligheder ud over én ikke er forhøjet ret meget, kun fra 3 000 til 4 000 kr. Det er også en ret lille fradragsforøgelse, der her er foreslået, og det er naturligvis en af de ting, som man bør drøfte i udvalget — jeg har også set lidt på det. Men man må ikke glemme, at det her drejer sig om landkommuner. Jeg vil indrømme, at i de større bymæssige bebyggelser med de større bygningskomplekser kan det almindelige fradrag ikke virke så meget, og dér kan der være grund til at se på dette fradrag for huse med lejligheder ud over én.

Alfred Bøgh: Ministeren takkede for den velvillige modtagelse af lovforslaget og håbede, at man kunne nå et resultat i udvalget. Det håber jeg også på.

Men når der er takket for velvillig modtagelse, er der vist grund til, at jeg præci-

serer mit standpunkt lidt yderligere. Jeg er fuldstændig klar over, at det er rimeligt at tage bygningsfradragene op til vurdering. Jeg finder det bare ikke rimeligt, at det sker nu, og heller ikke hensynsfuldt over for de mennesker, der skal foretage vurderingen, at man allerede nu mener at kunne bedømme, hvordan den skal foretages. Jeg kan ikke se rettere, end at det må virke for dem, som om de står over for et fait accompli, idet man allerede har udregnet, hvordan den skal foretages, og hvordan den bliver.

Dernæst vil jeg gerne gentage, hvad jeg sagde før, at der er i hvert tilfælde noget meget væsentligt i denne lovgivning, og det er, at man fritager nybyggeri for beskattning til både amt og kommune. Nu siger den ærede minister ganske vist, at man tager ikke nogen indtægt fra amterne derigenem. Det vil jeg bestride; måske ikke direkte, men i alle amter regner man ganske givet med den udvidelse, der sker af byggeriet, og jeg finder, at det vil være urimeligt allerede på nuværende tidspunkt at vedtage en lov på et så vigtigt område. Tænk på, hvad det betyder for Københavns amt, at bygningskatterne fremtidig falder bort. Derfor mener jeg, at det punkt må udgå — de andre ting kan vi tale om — fordi et så vigtigt punkt må indgå i en helhedsvurdering af hele ejendomsbeskatningens forhold.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Ja, jeg beklager det naturligvis, hvis jeg har beskyldt det ærede medlem for at være for venlig over for lovforslaget. Det var ikke min mening, at det skulle udlægges på den måde, men jeg forstod det, at ingen havde taget afstand fra lovforslaget, således, at man ikke var uvillig til at drøfte det, og det var det, jeg takkede for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til behandling i et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5059).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om beskæftigelse og uddannelse af unge.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5059).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Om bortfald af understøttelsesret i visse tilfælde for unge arbejdsløse).

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5060).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Lysholt Hansen: Siden anden behandling har der været afholdt et møde i udvalget, og efter dette møde skal jeg på hele udvalgets vegne indstille de 3 lovforslag til vedtagelse.

Axel Kristensen: Mit parti mener, at hvis man havde taget mere hensyn til vore synspunkter, ville resultatet af det, man her tilstræber med uddannelsen af de ikke-faglærte arbejdere, være blevet væsentligt bedre. Vi beklager meget, at man ikke har kunnet tage mere hensyn til os. Vi tillæg-

ger imidlertid løsningen af disse uddannelsesproblemer så stor vægt, at vi trods dette vil stemme for lovforslagene.

Adolph Sørensen: På mit partis vegne kan jeg tilslutte mig de bemærkninger, som den ærede ordfører for venstre har fremsat. Jeg må dertil føje, at der er vel ikke grund til at nære større forhåbninger om, at vi får en alt for kontant virkning navnlig af det første af de her omhandlede lovforslag. Det er desværre sådan, at incitamentet til at gøre en ekstra indsats for at dygtiggøre sig ikke rigtig er til stede i en periode som den, vi nu oplever, hvor trykket er blevet så stort, at kedlen er kogt over. Der er jo, uanset at jeg meget godt har set, at Dansk Arbejdsmands og Specialarbejder Forbunds højtærede formand har benægtet det, tale om en faktisk overbeskæftigelse, som bundfælder sig i, at enhver, der kan og vil, er i arbejde uanset kvalifikationer. Under sådanne forhold kan der vel desværre ikke forventes tilslutning, endsigte tilløb til uddannelsesforanstaltninger, men håbet beskæmmer ingen, og vi stemmer for denne lovgivning i det håb, at den vil være et væsentligt skridt henimod løsningen af den betydningsfulde opgave, det er at ordne ufaglærtes problem til gavn for dem selv og til gavn for samfundet og sådan, at ordningen kan medvirke til at øge bevægeligheden på arbejdsmarkedet, og jeg skal hermed anbefale at stemme for lovforslagene.

Alfred Jensen: Der er såvel ved lovforslagenes første som anden behandling fra den kommunistiske gruppe givet udtryk for vore synspunkter angående de spørgsmål, som lovforslagene omhandler. Vi har ved anden behandling stillet ændringsforslag til forslag til lov om beskæftigelse og uddannelse af unge, og jeg kan derfor nøjes med i dag at meddele, at vi kan stemme for forslag til lov om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, hvorimod vi må stemme imod forslag til lov om beskæftigelse og uddannelse af unge på grund af den tvangsmæssige henvisning, og at vi ligeledes vil stemme imod forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v.